

ข้อเสนอนโยบายและมาตรการ เขตระเบียงเศรษฐกิจเวลเนสประเทศไทย (Thailand Wellness Corridor)

รัฐบาลได้กำหนดแผนพัฒนาระบบสุขภาพเพื่อยกระดับขีดความสามารถด้านการแพทย์และสุขภาพไว้ในแผนชาติระดับต่างๆ โดยระบุไว้ในเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561-2580 แผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติสำหรับกระทรวงสาธารณสุข ได้ประกาศแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ (Medical Hub) พ.ศ.2560-2569 เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในการแบ่งส่วนตลาดสุขภาพโลก โดยอาศัยความแข็งแกร่งของเศรษฐกิจสุขภาพ (Wellness Economy) ในการฟื้นฟูเศรษฐกิจ พร้อมกันนั้น กระทรวงสาธารณสุขยังได้ร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนพัฒนาภาคด้านสุขภาพทั้งการพัฒนาสุขภาพพลายชนทั่วทั้งห่วงโซ่ การส่งเสริมการวิจัยและการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ การสร้างเอกลักษณ์ความโดดเด่น รวมทั้งการกระจายการลงทุนเศรษฐกิจสุขภาพในภูมิภาค ซึ่งนับเป็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเวลเนสทั้งในระดับฐานรากและระดับมหภาคครั้งใหญ่ของประเทศ

ศักยภาพของเศรษฐกิจเวลเนสต่อการพลิกฟื้นเศรษฐกิจ

The Global Wellness Institute (GWI) ประมาณการมูลค่าตลาดเศรษฐกิจเวลเนสโลกไว้ในปี พ.ศ. 2560 ที่ 4.2 พันล้านเหรียญ แบ่งเป็นกลุ่ม Personal care, Beauty, Anti-aging มูลค่า 1,083 ล้านเหรียญ กลุ่ม Healthy Eating, Nutrition, Weight Loss มูลค่า 702 ล้านเหรียญ กลุ่ม Wellness Tourism มูลค่า 639 ล้านเหรียญ กลุ่ม Fitness, Mind Body มูลค่า 595 ล้านเหรียญ กลุ่ม Preventive, Personalized Medicine and Public Health มูลค่า 575 ล้านเหรียญ กลุ่ม Traditional & Complementary Medicine มูลค่า 360 ล้านเหรียญ กลุ่ม Wellness Real Estate มูลค่า 134 ล้านเหรียญ กลุ่ม Spa Economy มูลค่า 119 ล้านเหรียญ และกลุ่ม Thermal Mineral Spring มูลค่า 56 ล้านเหรียญ สำหรับประมาณการในปี พ.ศ. 2565 ทั่วโลกได้รับผลกระทบจากการระบาดของโควิด 19 ประชาชนได้หันมาให้ความสำคัญในการส่งเสริมสุขภาพมากขึ้น GWI ได้ประมาณการมูลค่าเศรษฐกิจทั้งโลกไว้ไม่น้อยกว่า 8 พันล้านเหรียญ ซึ่งนับเป็นการเติบโตของเศรษฐกิจเวลเนสทั้งระบบแบบก้าวกระโดด

สำหรับประเทศไทย นักวิจัยกบฏไทย สมาคมการผังเมืองไทย ได้ศึกษามูลค่าตลาดและอัตราการเติบโตในปี พ.ศ. 2562 พบว่า สาขาการแพทย์และการรักษาพยาบาล มีมูลค่า 6 หมื่นล้านบาท และสาขาการส่งเสริมสุขภาพหรือเศรษฐกิจเวลเนสมีมูลค่า 4.5 แสนล้านบาท ทั้งนี้ สาขาส่งเสริมสุขภาพ จำแนกมูลค่าตลาดและอัตราการเติบโตโดยเฉลี่ยเป็นสาขาย่อย ประกอบด้วย สาขาโรงแรมเวลเนส มูลค่า 8 หมื่นล้านบาท เติบโตร้อยละ 10 สาขาโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพและกิจการเวลเนส มูลค่า 6 หมื่นล้านบาท เติบโตร้อยละ 12 สาขาดีจิทัลเฮลท์และเฮลท์เทค มูลค่า 3.5 หมื่นล้านบาท เติบโตร้อยละ 15 สาขาอาหารส่งเสริมสุขภาพและอาหารการแพทย์

มูลค่า 3 หมื่นล้านบาท เติบโตร้อยละ 8 และสาขาการท่องเที่ยวสุขภาพ มูลค่า 6.5 หมื่นล้านบาท เติบโตร้อยละ 10

จากการศึกษาเฉพาะกลุ่มผลิตภัณฑ์ย่อยสาขาวิตามินและผลิตภัณฑ์เสริมอาหารพบมูลค่าตลาดสูงถึง 64,000 ล้านบาท เติบโตร้อยละ 10 และสาขาความงามและการฟื้นฟูสุขภาพ มีมูลค่าตลาดถึง 2.18 แสนล้านบาท เติบโตร้อยละ 6.7 ซึ่งหากจำแนกเป็นกลุ่มผลิตภัณฑ์ ได้พบว่า ผลิตภัณฑ์ดูแลช่องปากมีมูลค่า 25,600 ล้านบาท เติบโตร้อยละ 12 น้ำหอม มูลค่า 9,500 ล้านบาท เติบโตร้อยละ 5 ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดร่างกาย มูลค่า 31,000 ล้านบาท เติบโตร้อยละ 14 ผลิตภัณฑ์ดูแลผิว มูลค่า 91,900 ล้านบาท เติบโตร้อยละ 7.4 ผลิตภัณฑ์ผม มูลค่า 33,000 ล้านบาท เติบโตร้อยละ 15 เครื่องสำอาง 26,800 ล้านบาท เติบโตร้อยละ 7.6

สำหรับเศรษฐกิจเวลานั้น มีส่วนแบ่งในระบบเศรษฐกิจของโลก ในปี พ.ศ. 2560 ประมาณร้อยละ 3 ซึ่งสัดส่วนดังกล่าวใกล้เคียงกับส่วนแบ่งตลาดของสาขาเศรษฐกิจเวลานประเทศไทยเมื่อเทียบจากรายได้ประชาชาติ โดย GVI ได้ประมาณการเศรษฐกิจเวลานโลกไม่น้อยกว่าร้อยละ 12 ต่อปีหรืออาจเติบโตก้าวกระโดดตามพฤติกรรมประชาชนที่เปลี่ยนแปลงหลังโควิด-19 ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ทั้งขนาดของเศรษฐกิจเวลาน ความหลากหลายของสาขาย่อย มูลค่าการตลาด อัตราการเติบโต หรือการกระจายตัวในซับพลายเชนสู่เศรษฐกิจฐานรากที่ลงลึกไปถึงเกษตรกรและกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์รายย่อย ภาครัฐไทยจึงจัดให้สาขาการส่งเสริมสุขภาพหรือเศรษฐกิจเวลานเป็นสาขาเศรษฐกิจหลักที่มีศักยภาพสูง เหมาะสมต่อการเป็นกลไกพิเศษเพื่อกระตุ้นการฟื้นตัวของเศรษฐกิจหลังโควิด-19

วิสัยทัศน์

การยกระดับขีดความสามารถอุตสาหกรรมเวลานเพื่อให้ไทยเป็นประเทศมหาอำนาจด้านสุขภาพของโลก อุตสาหกรรมเวลานของไทยมีความเป็นเลิศด้านผลิตภัณฑ์ การบริการ นวัตกรรม มีสมรรถนะระดับสูงในการตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและการครองส่วนแบ่งตลาดการท่องเที่ยวสุขภาพและเวลานของโลก

จุดมุ่งหมาย

ยุทธศาสตร์การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจเวลานประเทศไทย (Thailand Wellness Economic Corridor: TWC) มีจุดมุ่งหมายในการยกระดับสมรรถนะทั่วทั้งนิเวศและซับพลายเชนอุตสาหกรรมเวลานของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเพิ่มขีดความสามารถของกิจการเวลานและซับพลายเชนให้มีศักยภาพสูงในการแข่งขัน การเพิ่มขีดความสามารถของเขตนวัตกรรมส่งเสริมสุขภาพในการเป็นพื้นที่รองรับนวัตกรรมเวลานและการลดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) และการสนับสนุนด้านนโยบายและโครงสร้างพื้นฐานของรัฐเพื่อเอื้ออำนวยให้อุตสาหกรรมเวลานยกระดับเป็นกิจการมูลค่าสูง มีศักยภาพในการครองส่วนแบ่งตลาดเวลานโลก เพิ่มการจ้างงานนวัตกรรม เพิ่มโอกาสการมีคุณภาพชีวิตที่ดี และเพิ่มการกระจายโอกาสความมั่งคั่งสู่เศรษฐกิจฐานราก ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

พันธกิจ

TWC มีพันธกิจสำคัญ 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านการปรับเปลี่ยนโครงสร้างภาคการผลิตของโรงแรมโดยการส่งเสริมให้โรงแรมปรับปรุงกิจการเป็นโรงแรมเวลเนส (Wellness Hotel) ที่ได้รับการประกันคุณภาพและมาตรฐาน พร้อมเสริมสร้างความสามารถให้กับอุตสาหกรรมที่เป็นซับพลายเชนของเวลเนสของโรงแรมและกิจการเวลเนส ด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และภูมิปัญญาพื้นถิ่น พร้อมการเพิ่มกิจการเวลเนสมูลค่าสูงที่มีศักยภาพในการครองส่วนแบ่งตลาดโลกให้กับประเทศ รวมทั้งเพิ่มการยกระดับสมรรถนะด้านนวัตกรรมและความเชี่ยวชาญให้แก่บุคลากร การเพิ่มการจ้างงานนวัตกรรม การขยายการลงทุน และการขยายฐานของเศรษฐกิจเวลเนสให้ตอบสนองต่อฟื้นฟูประเทศไทยหลังโควิด-19
2. ด้านการพัฒนาเขตนวัตกรรมส่งเสริมสุขภาพ มีพันธกิจในการปรับปรุงฟื้นฟูทางกายภาพ โครงสร้างพื้นฐาน และกิจกรรมเวลเนสที่ส่งเสริมเศรษฐกิจทุกระดับ การสร้างพื้นที่สุขภาพให้เป็นฐานการพัฒนาเศรษฐกิจเวลเนส การลดกลุ่มโรค NCDs การจ้างงานในสาขาเศรษฐกิจเวลเนส พร้อมการพัฒนานิเวศของพื้นที่ให้เอื้ออำนวยต่อการเปลี่ยนแปลงเป็นเขตนวัตกรรมส่งเสริมสุขภาพที่เป็นเขตเศรษฐกิจใหม่ของรัฐ การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยสร้างความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ตอบสนองต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนในทุกด้านอย่างแท้จริง
3. ด้านการพัฒนาเครือข่ายการตลาดในประเทศและต่างประเทศ ให้มีศักยภาพในการครองตลาดกลุ่มเป้าหมายรายได้สูง การเพิ่มช่องทางการตลาด การขยายส่วนแบ่งตลาด การกระจายผลิตภัณฑ์และบริการ รวมทั้งการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายลูกค้ามูลค่าสูง และการสร้างความสัมพันธ์ของเครือข่ายสุขภาพระหว่างประเทศซึ่งจะส่งผลดีในด้านการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ สังคม และวิชาการ
4. ด้านการพัฒนานโยบาย กฎระเบียบ ที่มุ่งเน้นการอำนวยความสะดวก ปลอดภัยปัญหาและอุปสรรค และมาตรการสิทธิประโยชน์แรงจูงใจ การพัฒนาแผนงานโครงการเพื่อการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทั้งด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม และการวิจัยสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ รวมทั้งการยกระดับความเชี่ยวชาญของบุคลากรของหน่วยงานและกิจการในอุตสาหกรรมเวลเนส พร้อมทั้ง บูรณาการการทำงานร่วมกับระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
5. ด้านการพัฒนานิเวศการประกอบการ การปฏิบัติงาน การนันทนาการ การท่องเที่ยว และรูปแบบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ทำงาน (Workplace) ด้วยมาตรการและกลไกการกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมสุขภาวะจากนโยบายแห่งรัฐ นโยบายระดับองค์กร ระบบสิทธิประโยชน์และการให้รางวัลตอบแทน พร้อมทั้งการพัฒนาโครงสร้างกายภาพอาคารและสภาพแวดล้อม ที่ส่งเสริมสุขภาวะอาคาร ตามรูปแบบของอาคารเพื่อสุขภาพ (Healthy Building) เพื่อยกระดับประสิทธิภาพอาคาร สนับสนุนการเพิ่มคุณภาพการปฏิบัติงาน การสร้างสุขภาวะที่ดีให้กับผู้ใช้อาคาร การเพิ่มกิจกรรมทางกาย การลดความเสี่ยงการเกิดโรคและภัยอันตรายที่เกิดจากการใช้ประโยชน์อาคาร การสร้างประสิทธิภาพการใช้พลังงาน รวมทั้งการนำพลังงานจากธรรมชาติประยุกต์ใช้ในการยกระดับคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพจิต ซึ่งจะช่วยลดอัตราการเจ็บป่วย ลดการรักษาพยาบาล ลดการลาหยุด และการสร้างความพึงพอใจสูงสุดแก่ผู้ปฏิบัติงานในอาคารและผู้ใช้อาคาร

พัฒนาการของระเบียบเศรษฐกิจwelnessประเทศไทย

การเปิดหลักสูตรการอบรมการจัดการโรงแรมส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้บริหาร

นับจากการระบาดของโควิด 19 กรมสนับสนุนบริการสุขภาพและเครือข่ายพันธมิตร ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ คณะกรรมการกฤษฎีกาไทย สมาคมการผังเมืองไทย สมาคมโรงแรมที่พักส่งเสริมสุขภาพอันดามันและอ่าวไทย และสมาคมการส่งเสริมสุขภาพไทย ได้ร่วมกันพัฒนานโยบายการปรับเปลี่ยนโครงสร้างภาคการผลิตของโรงแรมให้เป็นกิจการwelnessมาตรฐานหรือโรงแรมส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Hotel) โดยเปิดหลักสูตรการอบรมการจัดการโรงแรมส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้บริหาร (Wellness Hotel for Executive) ณ.วิทยาเขตภูเก็ตของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งมีโรงแรมได้ผ่านการอบรมจำนวน 111 แห่ง จากการสำรวจของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์พบว่าโรงแรมร้อยละ 20 ได้ดำเนินการปรับปรุงเป็นโรงแรมส่งเสริมสุขภาพทันทีและร้อยละ 45 อยู่ระหว่างการเตรียมการปรับปรุง

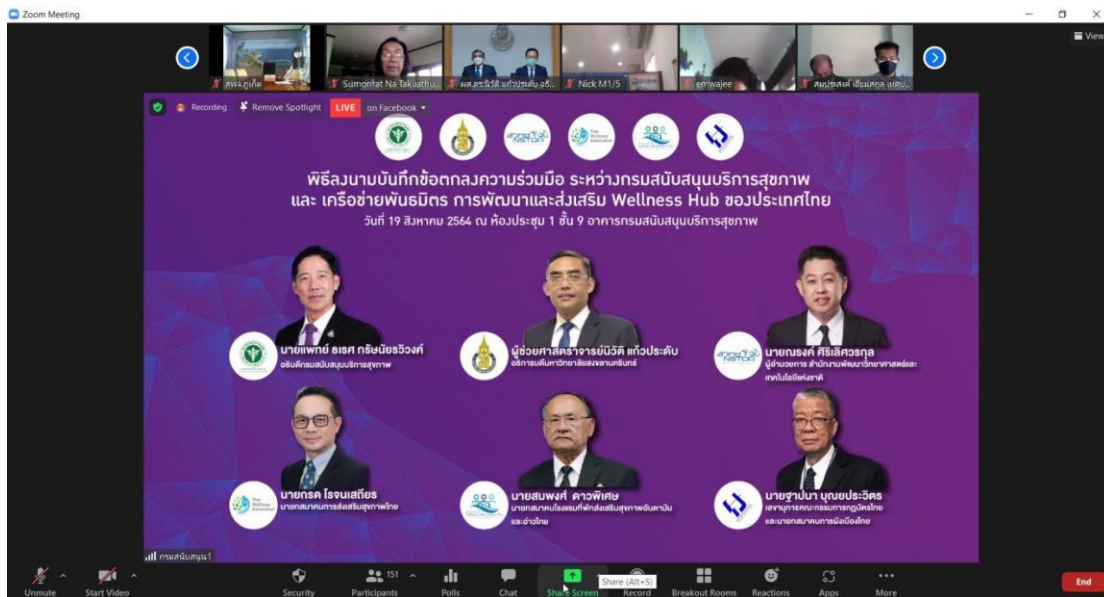
ภาพที่ 1 ภาพพิธีกรรมสนับสนุนบริการสุขภาพเป็นประธานในการเปิดหลักสูตรอบรมการจัดการโรงแรมส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้บริหาร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ภาพที่ 2 ภาพพิธีปิดอบรมมอบประกาศนียบัตรและปิดการอบรม

การลงนามบันทึกความร่วมมือการพัฒนาและส่งเสริม Wellness Hub ครั้งที่ 1

หลังจากการฝึกอบรมหลักสูตรการจัดการโรงแรมส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้บริหารของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เสร็จสิ้นลง กรมสนับสนุนบริการสุขภาพได้จัดให้มีการลงนามบันทึกความร่วมมือการพัฒนาและส่งเสริม Wellness Hub ของประเทศไทยกับเครือข่ายพันธมิตร ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ คณะกรรมการกฤษฎีกาไทย สมาคมการผังเมืองไทย สมาคมโรงแรมที่พักส่งเสริมสุขภาพอันดามันและอ่าวไทย และสมาคมการส่งเสริมสุขภาพไทย โดยจัดการลงนามในวันที่ 19 สิงหาคม 2564 โดยมีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือภาครัฐและเอกชน ด้านการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ (2) เพื่อยกระดับมาตรฐานบริการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมบริการและผลิตภัณฑ์เวลเนสในการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศไทย (3) เพื่อสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์เวลเนสให้ได้การรับรองมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง (4) เพื่อขับเคลื่อนการวิจัย พัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรม ส่งเสริมความก้าวหน้ากิจการเวลเนสของประเทศไทย และ (5) เพื่อส่งเสริมพัฒนาศักยภาพองค์กรประกอบและระบบนิเวศธุรกิจ อุตสาหกรรมบริการและผลิตภัณฑ์เวลเนส

ภาพที่ 3 ภาพการลงนามความร่วมมือการพัฒนาและส่งเสริม Wellness Hub ครั้งที่ 1

การลงนามบันทึกความร่วมมือการพัฒนาและส่งเสริม Wellness Hub ครั้งที่ 2

เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาและการส่งเสริมประเทศไทยเป็นศูนย์กลางเวลเนสของโลก พร้อมการขับเคลื่อนการวิจัย พัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรม ส่งเสริมความก้าวหน้ากิจการเวลเนสของประเทศไทย รวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพองค์กรประกอบและระบบนิเวศธุรกิจอุตสาหกรรมบริการและผลิตภัณฑ์เวลเนสทั่วทั้งซัพพลายเชน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพจึงได้จัดให้มีการลงนามบันทึกความร่วมมือการพัฒนาและการส่งเสริม Wellness Hub ครั้งที่ 2 ในงาน Thailand International Health Expo 2022 วันที่ 19 มีนาคม 2565 ณ Royal Paragon Hall ศูนย์ประชุมสยามพารากอน โดยมีหน่วยงานในระบบนิเวศของเวลเนสเข้าร่วมจำนวน 18 หน่วยงานประกอบด้วย สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล อีสาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต สมาคมวิชาชีพการบริหารทรัพยากรอาคารแห่งประเทศไทย และองค์กรวิชาชีพด้านสุขภาพและเวลเนสอีก 7 แห่ง โดยมีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับการลงนามบันทึกข้อตกลงครั้งที่ 1

ภาพที่ 4 ภาพการลงนามความร่วมมือการพัฒนาและส่งเสริม Wellness Hub ครั้งที่ 1 รอยัลพารากอนฮอลล์ ศูนย์การค้าสยามพารากอน

การแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนระบบนิเวศรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมส่งเสริมสุขภาพ

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามบันทึกความร่วมมือและส่งเสริมเวลเนสฮับของประเทศไทย ครั้งที่ 1 ในวันที่ 24 ธันวาคม 2564 ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ในฐานะประธานอนุกรรมการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Hub) จึงได้แต่งตั้ง คณะทำงานขับเคลื่อนระบบนิเวศรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมส่งเสริมสุขภาพ โดยมีอำนาจหน้าที่ (1) กำหนดกรอบนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทางการดำเนินงาน การพัฒนากิจการเวลเนส และการยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันในสาขาการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาและส่งเสริมไทยเป็นศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Hub) (2) ยกร่างมาตรฐานการส่งเสริมสุขภาพให้ครอบคลุมมิติด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก เกษษกรรมไทย ดิจิทัลเฮลท์ และอาคารเพื่อสุขภาพ ที่สามารถเทียบเคียงกับมาตรฐานนานาชาติ รวมทั้ง จัดทำข้อเสนอการพัฒนาใบอนุญาตประกอบกิจการส่งเสริมสุขภาพแบบใบเดียว (single license) เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มขีดความสามารถให้กับกิจการเวลเนส (3) การพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาศูนย์กลางในอุตสาหกรรมส่งเสริมสุขภาพ และการขอรับรองหลักสูตรการจัดการโรงแรมและกิจการเวลเนส หลักสูตรเวลเนสแมนเนเจอร์

(Wellness Manager) หลักสูตร Upskill spa manager to wellness manager และหลักสูตร health coach หรือ life coach รวมทั้งหลักสูตรการยกระดับมาตรฐานการส่งเสริมสุขภาพอื่นๆ (4) เสนอแนะมาตรการในการผลักดันและสนับสนุนการพัฒนาบริการเพื่อการส่งเสริมสุขภาพให้บรรลุผลสำเร็จ รวมถึง พิจารณาสื่อแนะแนวทางวิธีการสนับสนุนระบบสิทธิประโยชน์ การแก้ไขปัญหา และอุปสรรคด้านต่างๆ ให้แก่กิจการส่งเสริมสุขภาพ (5) ให้การสนับสนุนในการประสานเครือข่ายโรงแรม กิจการส่งเสริมสุขภาพ และกิจการอุตสาหกรรมหรือกิจการบริการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อสร้างระบบนิเวศและห่วงโซ่อุปทานการส่งเสริมสุขภาพที่มีความสมบูรณ์ (6) สนับสนุน กำกับรายงานผลการดำเนินการ และติดตามการดำเนินงานต่างๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Hub) ทราบ และ (7) ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ภาพที่ 5 ภาพอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพให้แนวทางดำเนินงานแก่คณะทำงานขับเคลื่อนระบบนิเวศรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมส่งเสริมสุขภาพ

การเริ่มต้นยุทธศาสตร์การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจเวลเนสประเทศไทย

ในการประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนระบบนิเวศรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมส่งเสริมสุขภาพ ครั้งที่ 1/2565 อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพในฐานะประธานคณะทำงานได้เสนอกรอบแนวคิดในการพัฒนา “เขตระเบียงเศรษฐกิจเวลเนสประเทศไทย” โดยให้จัดตั้งเขตระเบียงเศรษฐกิจเวลเนสอันดามันที่ประกอบด้วยจังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา และระนองเป็นระเบียงนำร่อง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของบันทึกความร่วมมือและภารกิจของคณะทำงานฯ ให้เขตระเบียงเศรษฐกิจเวลเนสประเทศไทย เป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมเวลเนสและห่วงโซ่อุปทานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งแก้ไขปัญหาลดขั้นตอนการปฏิบัติในการประกอบกิจการเวลเนส เพิ่มขีดความสามารถของอุตสาหกรรมเวลเนสที่จัดเป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีมูลค่าสูง ตอบสนองต่อนโยบายรัฐบาลในการ

สร้างกลไกใหม่ที่มีศักยภาพในการเร่งรัดพลิกฟื้นเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบอย่างหนักจากการระบาดของโควิด 19 รวมทั้ง พัฒนาระบบนิเวศของอุตสาหกรรม Welness ให้รองรับกับพฤติกรรมวิถีใหม่ของประชาชนและนักท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสุขภาพมากขึ้น โดยอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพได้บรรยายกรอบคิดของ ระเบียงเศรษฐกิจอาเซียนประเทศไทยและระเบียงเศรษฐกิจอาเซียนตามันต์ที่ประชุมคณะหัวหน้าส่วนราชการ สถาบันการศึกษา และผู้บริหารกิจการ Welness พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจอาเซียนตามันต์ซึ่งจัดประชุมขึ้นที่วิทยาเขต ภูเก็ต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ภาพที่ 6 อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพบรรยายแนวทางการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจอาเซียนตามันต์และ ระเบียงเศรษฐกิจอาเซียนประเทศไทย ณ.วิทยาเขตภูเก็ต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

อนึ่ง ในงาน Thailand International Health Expo 2022 วันที่ 19 มีนาคม 2565 ณ.Royal Paragon Hall ศูนย์ประชุมสยามพารากอน จัดโดยกระทรวงสาธารณสุข พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและ นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ได้เยี่ยมชมนิทรรศการแสดง เขตระเบียงเศรษฐกิจอาเซียนตามันต์ด้วย

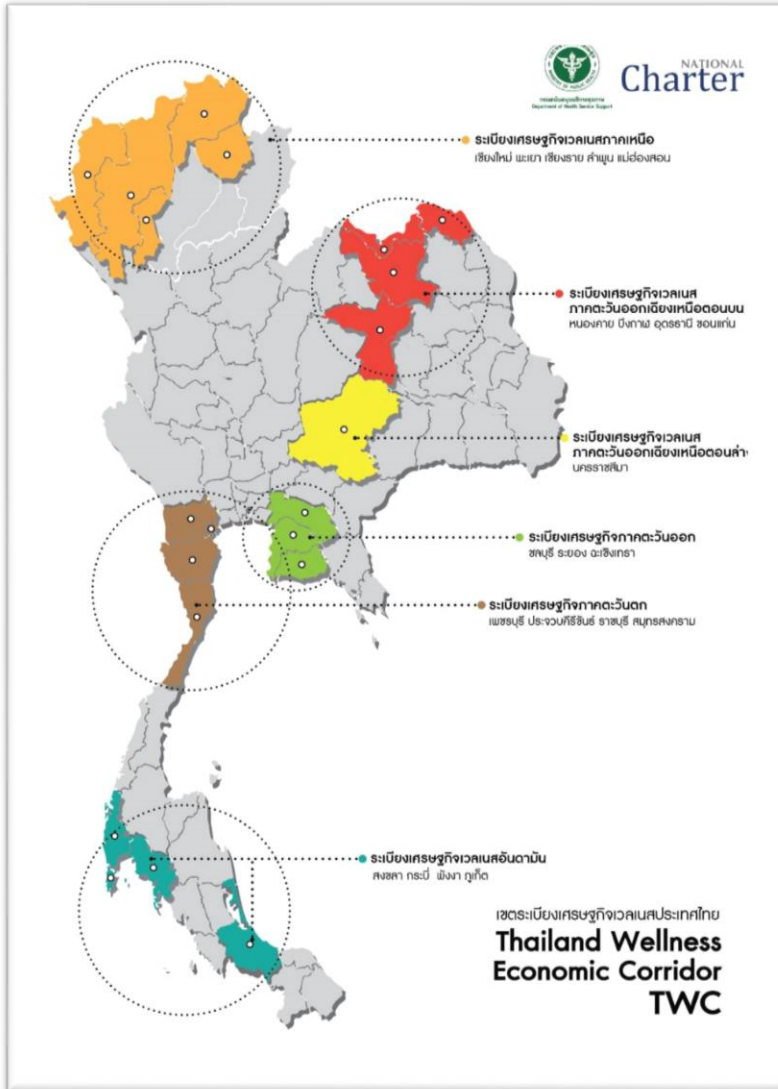
ภาพที่ 8 ภาพนายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเยี่ยมชมนิทรรศการของกระทรวงสาธารณสุขที่จัดแสดงระเบียบเศรษฐกิจเขตเนสประเทศไทยและระเบียบเศรษฐกิจเขตเนสอันดามัน ในงาน Thailand International Health Expo 2022

ภาพที่ 9 ภาพพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและพลเอกอนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เยี่ยมชมนิทรรศการของกระทรวงสาธารณสุขที่จัดแสดงระเบียบเชิงเศรษฐกิจwelness ประเทศไทยและระเบียบเชิงเศรษฐกิจwelnessอันดามัน ในงาน Thailand International Health Expo 2022

พื้นที่ระเบียบเศรษฐกิจ

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการพัฒนาและส่งเสริม Wellness Hub ประเทศไทย ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 กรมสนับสนุนบริการสุขภาพจึงได้จำแนกพื้นที่พัฒนาเขตระเบียบเศรษฐกิจwelnessประเทศไทย โดยคัดเลือกพื้นที่จากตัวชี้วัด (1) การเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของประเทศ (2) เป็นที่ตั้งของสถาบันการศึกษาและหน่วยวิจัยด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์และการส่งเสริมสุขภาพ (3) มีศักยภาพสูงในการพัฒนาเป็นเขตเศรษฐกิจนวัตกรรมที่เข้มข้น และ (4) เป็นพื้นที่พัฒนาพิเศษตามนโยบายของรัฐบาลและแผนยุทธศาสตร์ชาติ เบื้องต้นได้กำหนดไว้จำนวน 8 ระเบียบ ดังภาพที่ 7

ภาพที่ 7 แผนที่แสดงที่ตั้งเขตระเบียงเศรษฐกิจเวลเนสประเทศไทย

1. ระเบียงเศรษฐกิจเวลเนสอันดามัน ประกอบด้วย จังหวัดกระบี่ พังงา ภูเก็ต และระนอง
2. ระเบียงเศรษฐกิจการแพทย์และเวลเนสภาคใต้ จังหวัดสงขลา
3. ระเบียงเศรษฐกิจเวลเนสศรีเวียซ่า ประกอบด้วย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์และจังหวัดเพชรบุรี
4. ระเบียงเศรษฐกิจเวลเนสอีอีซี หรือ EEC-Well จังหวัดชลบุรี ระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา
5. ระเบียงเศรษฐกิจเวลเนสภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จังหวัดนครราชสีมา
6. ระเบียงเศรษฐกิจเวลเนสภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จังหวัดหนองคาย อุดรธานี และจังหวัด

ขอนแก่น

7. ระเบียงเศรษฐกิจเวลเนสภาคเหนือตอนล่าง ประกอบด้วยจังหวัดพิษณุโลก กำแพงเพชร ตาก และจังหวัดนครสวรรค์

8. ระเบียงเศรษฐกิจเวลเนสภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน พะเยา แม่ฮ่องสอน และจังหวัดเชียงราย

สาขาเศรษฐกิจเวลเนสเป้าหมาย

กลุ่มเศรษฐกิจที่นำมาเป็นกลไกและเป้าหมายการพัฒนาในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจ ดำเนินการครอบคลุมเศรษฐกิจเวลเนสทั้ง 12 สาขา ประกอบด้วย

1. เศรษฐกิจส่งเสริมสุขภาพจิต (Mental Wellness Economy)
2. เศรษฐกิจกิจกรรมทางกายภาพ (Physical Activity Economy)
3. การท่องเที่ยวเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Tourism)
4. อสังหาริมทรัพย์เพื่อการส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Real Estate)
5. การส่งเสริมสุขภาพในที่ทำงาน (Workplace Wellness)
6. อุตสาหกรรมสปา (Spa Industry)
7. น้ำพุร้อน/แร่ (Thermal/Mineral Springs)
8. อาหารสุขภาพ โภชนาการ และการลดน้ำหนัก (Healthy eating, nutrition and weight loss)
9. ความงามและการดูแลรักษาส่วนบุคคล (Beauty & Personal Care)
10. เวชศาสตร์ป้องกัน การรักษาพยาบาลเฉพาะบุคคล และการสาธารณสุข (Preventive and personalized medicine and public health)
11. การแพทย์พื้นถิ่นและการแพทย์ทางเลือก (Traditional and complementary medicine)
12. อาคารสุขภาพ นวัตกรรมอาคารและสภาพแวดล้อม (Healthy buildings, innovation building and environment)

โดยแต่ละระเบียงเศรษฐกิจอาจคัดเลือกสาขาเพื่อนำมาพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบท อัตลักษณ์ ฐานทรัพยากร ความเชี่ยวชาญของบุคลากร และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาในแต่ละพื้นที่

การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจของกฎบัตรไทย

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนาและการส่งเสริม Wellness Hub ของประเทศไทย กฎบัตรไทยสมาคมการเมืองไทย จึงจัดตั้งโครงการเขตนวัตกรรมส่งเสริมสุขภาพวิถีใหม่เพื่อพลิกฟื้นประเทศไทยหลังโควิด-19 ระยะ 1 โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณวิจัยจากหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท) มีวัตถุประสงค์สร้างมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียในนิเวศและซับซ้อนหลายแขนงเวลเนสขับเคลื่อนการฟื้นฟู

ประเทศด้วยเศรษฐกิจเวลเนส โดยใช้กลไกการปรับเปลี่ยนภาคการผลิตโรงแรมและโรงพยาบาลเป็นกิจการเวลเนส
มาตรฐาน โดยดำเนินการในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจเวลเนสภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง
พร้อมทั้งพัฒนาเขตนวัตกรรมส่งเสริมสุขภาพในพื้นที่นำร่องจำนวน 2 บริเวณ ประกอบด้วยเขตนวัตกรรมส่งเสริม
สุขภาพเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ และเขตนวัตกรรมส่งเสริมสุขภาพเทศบาลนครขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น

โดยการดำเนินการปรับเปลี่ยนภาคการผลิตโรงแรมและโรงพยาบาลเป็นกิจการเวลเนสมาตรฐานนั้น กฏ
บัตรไทยได้ดำเนินการพัฒนาต่อเนื่องในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจเวลเนสอันตามันซึ่งได้ปฏิบัติการเชิงลึกนับจากปี
พ.ศ.2562 เป็นต้นมา ซึ่งในปี พ.ศ.2565 โครงการฯ ร่วมกับมหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยบูรพา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัย
แม่โจ้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ดำเนินการฝึกอบรม
ผู้ประกอบการโรงแรมในพื้นที่ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ โดยเริ่มต้นจากการ
ฝึกอบรมหลักสูตรการจัดการโรงแรมส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้บริหาร โดยอบรมทั้งหลักสูตรระยะสั้น (30 ชั่วโมง)
และหลักสูตรระยะยาว (160 ชั่วโมง) พร้อมดำเนินการตามขั้นตอนของโปรแกรมการพัฒนาเศรษฐกิจเวลเนส
จำนวน 4 โปรแกรมประกอบด้วย

1. โปรแกรมการพัฒนากิจการมูลค่าสูง (Wellness Program for Thai Unicorn) มีเป้าหมายในการ
สร้างกิจการเวลเนสมูลค่าสูงหรือ Wellness Thai Unicorn จำนวน 4 แห่ง สร้างมูลค่าเศรษฐกิจได้ไม่น้อยกว่า
50,000 ล้านบาทในปี พ.ศ.2570

2. โปรแกรมการพัฒนาศูนย์นวัตกรรมเวลเนสประจำภาค (Innovation Wellness for Regional
Center Program) มีเป้าหมายพัฒนาสถาบันการศึกษาด้านการแพทย์และส่งเสริมสุขภาพเป็นศูนย์กลางนวัตกรรม
เวลเนส เป็นต้นแบบของกิจการ ผลิตภัณฑ์และบริการให้กับกิจการในระบียง โดยกำหนดให้ภาคเหนือ ภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้มีศูนย์นวัตกรรมเวลเนสไม่น้อยกว่าภาคละ 1 แห่ง สร้างมูลค่า
เศรษฐกิจในปี พ.ศ.2570 ไม่น้อยกว่า 100,000 ล้านบาท

3. โปรแกรมการปรับปรุงเมนูอาหารสุขภาพพื้นถิ่น (Traditional Food Ingredient for Menu
Engineering Improvement Program) โดยความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และมหาวิทยาลัยขอนแก่น ปรับปรุงเมนูอาหารของโรงแรม โรงพยาบาล และกิจการเวล
เนสเป้าหมาย สร้างมูลค่าเศรษฐกิจจากการบริการและการส่งออกผลิตภัณฑ์ไม่น้อยกว่า 30,000 ล้านบาท ในปี
พ.ศ.2570

4. โปรแกรมเชื่อมต่อการตลาดซัพพลายเชนธุรกิจเวลเนสเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน (Wellness
Business Supply Chain Linkage Program) แบ่งเป็น (1) กิจกรรมเวลเนสแพคเกจที่ดำเนินการร่วมกับกิจการ
เวลเนส (2) กิจกรรมการตลาดท่องเที่ยวสุขภาพต่างประเทศกับเครือข่ายตลาดเวลเนสโลก และ (3) กิจกรรม

พัฒนาผลิตภัณฑ์นวัตกรรมเวชภัณฑ์ของอุทยานวิทยาศาสตร์ หน่วยวิจัย สถาบันการศึกษา และองค์การเอกชน เป้าหมายสร้างมูลค่าเศรษฐกิจในปี พ.ศ.2570 ไม่น้อยกว่า 1 ล้านล้านบาท

ทั้งนี้ ในปี พ.ศ.2565 โครงการฯ ได้ดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจเวชภัณฑ์และยกระดับระดับสมรรถนะกิจการที่เข้าร่วมโครงการเพื่อรองรับการดำเนินการตามโปรแกรมที่กำหนดทั้ง 4 โปรแกรม ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจทั้ง 4 ภาค ประกอบด้วย

ระเบียงเศรษฐกิจเวชภัณฑ์อันดามัน

โครงการฯ ร่วมกับกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) อุทยานวิทยาศาสตร์ภาคใต้ สมาคมโรงแรมส่งเสริมสุขภาพอันดามัน และอ่าวไทย บริษัท อันดามันพัฒนาเมือง จำกัด โดยได้เริ่มต้นการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจเวชภัณฑ์อันดามันแล้วในปี พ.ศ.2564 และจะดำเนินการพัฒนาในพื้นที่ภาคใต้อ่าวไทยในนับจากปี พ.ศ.2566 โดยอาศัยฐานทรัพยากรหลักดังนี้

1. ฐานการแพทย์และส่งเสริมสุขภาพของศูนย์สุขภาพนานาชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประกอบด้วย โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ โรงพยาบาลเชี่ยวชาญเฉพาะทาง โรงพยาบาลแพทย์แผนไทย โรงพยาบาลทันตกรรมนานาชาติ ศูนย์เทคนิคการแพทย์ และสถานบริบาล พร้อมด้วยโครงสร้างพื้นฐานการแพทย์และผู้เชี่ยวชาญ
2. ฐานกิจการเวชภัณฑ์ ได้แก่ โรงแรมเวชภัณฑ์ โรงพยาบาล คลินิก สถานฟื้นฟูสุขภาพ และกิจการเวชภัณฑ์ที่อันดามัน จำนวน 75 แห่ง พื้นที่อ่าวไทย จำนวน 20 แห่ง
3. เครือข่ายท่องเที่ยวสุขภาพและหน่วยบริการสุขภาพหลายแขนงด้านการท่องเที่ยว รวมหน่วยวิชาการท่องเที่ยวของหน่วยงานต่างๆ
4. เครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลและสุขภาพหลายแขนงด้านผลิตภัณฑ์เวชภัณฑ์ ประกอบด้วยบริษัท พี-เฮลท์อี เอเชีย จำกัด

ภาพที่ 10 คณะอนุกรรมการ Wellness Hub กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ มีมติเบื้องต้นเปิดระเบียบเศรษฐกิจเวลเนสอันดามัน

ภาพที่ 11 ภาพการประกาศการพัฒนาระเบียบเศรษฐกิจเวลเนสอันดามัน โดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ระเบียบเศรษฐกิจเวลเนสภาคกลาง

โครงการฯ ร่วมกับกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สมาคมการส่งเสริมสุขภาพไทย โดยจะเริ่มต้นการพัฒนาในพื้นที่ระยองภาคตะวันออกกรุงเทพมหานคร และระเบียบเศรษฐกิจภาคตะวันตกในปี พ.ศ.2566 โดยอาศัยฐานทรัพยากรหลักดังนี้

1. ฐานการแพทย์และส่งเสริมสุขภาพของมหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ประกอบด้วย โรงพยาบาลเชี่ยวชาญเฉพาะทาง และหน่วยบริการทางการแพทย์และสุขภาพ พร้อมด้วยโครงสร้างพื้นฐานการแพทย์และผู้เชี่ยวชาญ
2. ฐานกิจการเวลเนส ได้แก่ โรงแรมเวลเนส คลินิก สถานบำบัดฟื้นฟูสุขภาพ และกิจการเวลเนส พื้นที่ภาคตะวันออก จำนวน 15 แห่ง พื้นที่ภาคตะวันตก จำนวน 10 แห่ง และกรุงเทพมหานคร จำนวน 70 แห่ง
3. เครือข่ายท่องเที่ยวสุขภาพและหน่วยบริการซับซ้อนด้านการท่องเที่ยว รวมหน่วยวิชาการท่องเที่ยวของหน่วยงานต่างๆ
4. เครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลและซับซ้อนด้านผลิตภัณฑ์เวลเนส ประกอบด้วยบริษัท พี-เฮลท์อี เอเชีย จำกัด

ภาพที่ 12 ภาพบันทึกความตกลงความร่วมมือระหว่างกฏบัตรไทยและเครือข่ายภาคธุรกิจในจังหวัดชลบุรี

ภาพที่ 13 ภาพการประกาศความพร้อมการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจเวลเนสภาคกลาง

ภาพที่ 14 ภาพการอบรมสนับสนุนการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจเวลเนสประเทศไทย โรงแรมเซนทารา บายเซนทารา ศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร

ระเบียงเศรษฐกิจเวลเนสภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โครงการฯ ร่วมกับกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดขอนแก่น สภาอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา สมาคมการส่งเสริมสุขภาพไทย สมาคมโรงแรมภาคอีสาน บริษัท ขอนแก่นพัฒนาเมือง จำกัด โดยเริ่มต้นการพัฒนาในพื้นที่ระเบียงในปี พ.ศ.2565 โดยอาศัยฐานทรัพยากรหลักดังนี้

1. ฐานการแพทย์และส่งเสริมสุขภาพของมหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ประกอบด้วย โรงพยาบาลศรีนครินทร์ และหน่วยบริการทางการแพทย์และสุขภาพ พร้อมด้วยโครงสร้างพื้นฐานการแพทย์และผู้เชี่ยวชาญ
2. ฐานกิจการเวลเนส ได้แก่ โรงแรมเวลเนส คลินิก สถานบำบัดฟื้นฟูสุขภาพ และกิจการเวลเนส รวมทั้ง 4 จังหวัด จำนวน 85 แห่ง

3. เครือข่ายท่องเที่ยวสุขภาพและหน่วยบริการซัพพลายเชนด้านการท่องเที่ยว รวมหน่วยวิชาการท่องเที่ยวของหน่วยงานต่างๆ

4. เครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลและซัพพลายเชนด้านผลิตภัณฑ์ велเนส ประกอบด้วยบริษัท พี-เฮลท์อี เอเชีย จำกัด

ภาพที่ 15 การประชุมกรอบการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โรงแรมโมชะ จังหวัดขอนแก่น

ภาพที่ 16 ภาพการประชุมการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจเวลเนสจังหวัดนครราชสีมา โรงแรมเดอะเปียโน รีสอร์ท เขาใหญ่ โดย พลเอกพรเทพ หนูเทพ องคมนตรี

ภาพที่ 17 ภาพการประชุมการพัฒนาระเบียบเศรษฐกิจเวลเนสจังหวัดนครราชสีมา โรงแรมเดอะเปียโน เขาใหญ่

ภาพที่ 18 ภาพการเปิดระเบียบเศรษฐกิจเวลเนสอุดรธานี โดยผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

ภาพที่ 19 ภาพการประชุมรับฟังความคิดเห็นการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกจังหวัดขอนแก่น ณ โรงแรมโสมเชอร์รี่ จังหวัดขอนแก่น

ภาพที่ 20 การประชุมใหญ่เปิดระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ณ อุทยานวิทยาศาสตร์ภาคตะวันออก จังหวัดขอนแก่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ระเบียบเศรษฐกิจเวลเนสภาคเหนือ

โครงการฯ ร่วมกับกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา มหาวิทยาลัยแม่โจ้ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ อุทยานวิทยาศาสตร์ภาคเหนือ สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย บริษัท เชียงรายพัฒนาเมือง จำกัด สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ สมาคมการส่งเสริมสุขภาพไทย โดยเริ่มต้นการพัฒนาในพื้นที่ระยอง ในปี พ.ศ.2565 โดยอาศัยฐานทรัพยากรหลักดังนี้

1. ฐานการแพทย์และส่งเสริมสุขภาพของโรงพยาบาลศูนย์การแพทย์ สำนักวิชาการแพทย์บูรณาการ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง โรงพยาบาลแมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ และหน่วยบริการทางการแพทย์และสุขภาพ พร้อมด้วยโครงสร้างพื้นฐานการแพทย์และผู้เชี่ยวชาญ
2. ฐานกิจการเวลเนส ได้แก่ โรงแรมเวลเนส คลินิก สถานบำบัดฟื้นฟูสุขภาพ และกิจการเวลเนส รวมทั้ง 3 จังหวัด จำนวน 60 แห่ง
3. เครือข่ายท่องเที่ยวสุขภาพและหน่วยบริการซัพพลายเชนด้านการท่องเที่ยว รวมหน่วยวิชาการท่องเที่ยวของหน่วยงานต่างๆ
4. เครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลและซัพพลายเชนด้านผลิตภัณฑ์เวลเนส ประกอบด้วยบริษัท พี-เฮลท์อิ เอเชีย จำกัด

ภาพที่ 21 การประชุมเตรียมการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจเวลเนสจังหวัดนครสวรรค์ ณ.โรงพยาบาลศรีสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

ภาพที่ 22 การประชุมใหญ่เปิดระเบียงเศรษฐกิจอาเซียนภาคเหนือ ณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ภาพที่ 23 ภาพอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพและผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายร่วมเปิดการประชุมใหญ่
ระเบียบเศรษฐกิจเวลเนสภาคเหนือ

ภาพที่ 24 เครือข่ายโรงพยาบาล โรงแรม คลินิก และซัพพลายเชนเวลเนสภาคเหนือบันทึกภาพพร้อมกัน

การเชื่อมโยงสถาบันเวชขนาดใหญ่และสถานบันเวชนานาชาติ

โครงการฯ ได้ประสานกับกิจการเวชขนาดใหญ่ของไทยเพื่อสร้างความร่วมมือพัฒนาระบบนิเวศและการตลาดเวชในระยยาว เบื้องต้นได้ประสานความร่วมมือกับโครงการ forestias ในเครือ MQDC และกิจการเวช Miskawaan Health Clinic สำหรับสถาบันเวชนานาชาติ ได้ประสานความร่วมมือกับ Global Wellness Institute (GWI) ซึ่งในโอกาสต่อไป โครงการฯ จะเป็นผู้อนุสิทธิ์ในการจัดประชุม Global Wellness Summit ขึ้นในประเทศไทย

ภาพที่ 25 ผู้อำนวยการกองสุขภาพระหว่างประเทศ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพหรือความร่วมมือกับผู้บริหาร GWS พร้อมมอบของที่ระลึก ในงานประชุม Functional Medicine Symposium ที่จัดขึ้นในประเทศไทย

ภาพที่ 26 การเยี่ยมชมและประสานแผนกับโครงการ The Forestias บางนา

การประสานกับสถาบันนวัตกรรมเวเลนส์

โครงการฯ ได้ประสานงานกับมหาวิทยาลัย อุทยานวิทยาศาสตร์ และสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติอย่างใกล้ชิด โดยได้รับความร่วมมือในการสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญ นวัตกรรม และผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถสนับสนุนการพัฒนานิเวศของเวเลนส์ให้มีความสมบูรณ์ ช่วยยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันในระดับกิจการและระดับของประเทศได้

ภาพที่ 27 การประชุมประสานแผนการพัฒนานวัตกรรมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา

ภาพที่ 28 การประสานแผนการพัฒนาโปรแกรมปรับปรุงเมนูอาหารกับคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ภาพที่ 29 การเยี่ยมชมการผลิตผลิตภัณฑ์และการสร้างความร่วมมือกับ สวทช.

ภาพที่ 30 การเยี่ยมชมและการสร้างความร่วมมือกับศูนย์นวัตกรรมเมืองอาหาร (Food Innopolis)

ข้อเสนอนโยบายและมาตรการการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจเวลเนสประเทศไทย

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของข้อตกลงความร่วมมือทั้ง 2 ฉบับและสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของประชาชน ศักยภาพของเศรษฐกิจเวลเนส ความพร้อมของทรัพยากรด้านนวัตกรรม หน่วยงานสนับสนุน สมรรถนะของกิจการ และโอกาสในการนำเศรษฐกิจเวลเนสเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ ภูมิบัตรไทยและองค์กรภาคีเครือข่าย จึงขอเสนอแนวทางการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจเวลเนสประเทศไทยเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำเป็นนโยบายและกำหนดมาตรการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การรับรองเขตระเบียงเศรษฐกิจเวลเนสเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ประกาศรับรองเขตระเบียงเศรษฐกิจเวลเนสประเทศไทย ทั้ง 8 เขตเศรษฐกิจให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนและได้รับสิทธิประโยชน์เทียบเท่ากับเขตเศรษฐกิจพิเศษของรัฐบาลหรือพื้นที่พัฒนาพิเศษที่รัฐบาลให้การสนับสนุน และเพื่อให้บังเกิดผลต่อการพัฒนาอย่างแท้จริง ตราเขตระเบียงเศรษฐกิจเวลเนสเป็นกฎหมาย พร้อมการกำหนดเขตและบริหารจัดการพื้นที่ดังนี้

- จัดตั้งคณะกรรมการระดับชาติพร้อมด้วยหน่วยงานกลางเพื่อบริหารและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ
- จัดตั้งเขตนวัตกรรมสุขภาพ (Health & Wellness International Trade Complex) เป็น free trade zone จำนวน 9 บริเวณในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจเพื่อให้บริการด้านสุขภาพและเวลเนสครบวงจร โดยพื้นที่ทั้ง 9 บริเวณประกอบด้วย

- 1) เขตนวัตกรรมทางการแพทย์โยธีและส่วนต่อขยาย เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร
- 2) เขตนวัตกรรมสุขภาพ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงและส่วนต่อขยาย จังหวัดเชียงราย
- 3) เขตนวัตกรรมสุขภาพ มหาวิทยาลัยพายัพและส่วนต่อขยาย จังหวัดเชียงใหม่
- 4) เขตนวัตกรรมสุขภาพ เทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์
- 5) เขตนวัตกรรมสุขภาพ มหาวิทยาลัยขอนแก่นและส่วนต่อขยาย จังหวัดขอนแก่น
- 6) เขตนวัตกรรมสุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานีและส่วนต่อขยาย จังหวัดอุดรธานี
- 7) เขตนวัตกรรมสุขภาพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานและส่วนต่อขยาย จังหวัดนครราชสีมา
- 8) เขตนวัตกรรมสุขภาพ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ตและส่วนต่อขยาย จังหวัดภูเก็ต
- 9) เขตนวัตกรรมสุขภาพ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หาดใหญ่ และส่วนต่อขยาย จังหวัดสงขลา

- กำหนดมาตรการอำนวยความสะดวกแก่ชาวต่างชาติที่เดินทางเข้าไทยเพื่อวัตถุประสงค์ในการ
- รักษาพยาบาลและการส่งเสริมสุขภาพ โดยการขยายเวลาการพำนัก (Period of Stay) และการยกเว้นการลงตราสำหรับผู้รักษาพยาบาลและประชุม เป็นเวลา 60 วัน
- กำหนดมาตรการความร่วมมือรัฐและเอกชนในการจัดบริการสุขภาพร่วมกัน รวมถึงการเสนอ บริการในธุรกิจสุขภาพภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- ออกพระราชบัญญัติศูนย์กลางการแพทย์และส่งเสริมสุขภาพฉบับใหม่เพื่อรองรับการ เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ
- พัฒนาระบบการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลตรง (Reimbursement) จากรัฐบาลในต่างประเทศ รวมทั้งการเบิกจ่ายจากบริษัทประกันสุขภาพในกรณีที่พลเมืองเหล่านั้นเดินทางเข้ามารับ บริการในประเทศไทย
- อนุญาตให้สถานพยาบาลภาคเอกชนสามารถนำยาที่ผ่านการขึ้นทะเบียนจาก FDA สามารถรักษาพยาบาลให้กับผู้ป่วยได้ รวมทั้งยาที่ผู้ป่วยติดตัวมาเพื่อการรักษาพยาบาล ในประเทศไทย

- อนุญาตให้ใบประกอบวิชาชีพชั่วคราว (Temporary License) สำหรับบุคลากรทางการแพทย์ต่างชาติเพื่อการรักษาพยาบาลในประเทศไทย

การจัดตั้งเมืองสุขภาพที่มีเอกลักษณ์หรือนวัตกรรมสุขภาพที่โดดเด่น

- จัดตั้งเมืองสปา น้ำพุร้อน และน้ำพุร้อนเค็มเพื่อการบำบัดรักษาและการท่องเที่ยว
- จัดตั้งเมืองการแพทย์แผนไทยและการแพทย์เฉพาะทางในพื้นที่พัฒนาเฉพาะ

การให้สิทธิประโยชน์เพื่อส่งเสริมการลงทุนและการปรับปรุงข้อกำหนด

เพื่อเร่งรัดและกระตุ้นให้นักลงทุนและกิจการเวลเนสปรับปรุงฟื้นฟูกิจการ ขยายกิจการ เพิ่มการจ้างงานในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจเวลเนสและเขตนวัตกรรมส่งเสริมสุขภาพ รัฐบาลควรมอบสิทธิประโยชน์แก่หน่วยงานและกิจการเวลเนส รวมทั้งกิจการในซัพพลายเชน ดังต่อไปนี้

- ส่งเสริมการลงทุนเป็นกรณีพิเศษให้กับกิจการที่ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูงที่พัฒนาโดยนักวิจัยไทยหรือสถาบันวิจัยของไทย และกิจการมูลค่าสูงที่ดำเนินตามมาตรการของโครงการ Wellness Program for Thai Unicorn
- อนุญาตให้มีกองทุนเพื่อพัฒนากิจการเวลเนสและกองทุนการส่งเสริมกิจการเวลเนสมูลค่าสูง
- อนุญาตให้กิจการเวลเนสในพื้นที่ระเบียงได้รับใบอนุญาตใบเดียว (single license) และอนุญาตให้กิจการโรงแรมในพื้นที่ระเบียงสามารถประกอบการในสาขาเวลเนสโดยการควบคุมของแพทย์และผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง
- ปรับปรุงข้อกำหนดให้ผู้ให้บริการจากกิจการเวลเนสสาขาต่างๆ ได้รับสิทธิการประกันสุขภาพจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและสิทธิหรือสวัสดิการจากการส่งเสริมสุขภาพหรือรักษาพยาบาลประเภทต่างๆ ของกิจการประกันภัย
- เพิ่มประเภทโรงแรมส่งเสริมสุขภาพที่การรับรองมาตรฐานกิจการเวลเนสไทยหรือมาตรฐานอาคารเพื่อสุขภาพ ให้เป็นโรงแรมประเภทที่ 5 ตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

การรับรองมาตรฐานหลักสูตรและมาตรฐานกิจการเวลเนส

เพื่อเกิดการยกระดับสมรรถนะของบุคลากรและวิชาชีพเวลเนสสาขาต่างๆ อย่างรวดเร็ว ตอบสนองนโยบายไทยเป็นศูนย์กลางการแพทย์และสุขภาพ โดยบุคลากรที่ผ่านการยกระดับสมรรถนะและได้รับการรับรองสามารถนำไปรับรองประกอบวิชาชีพหรืออาชีพได้ทั้งในและต่างประเทศ นอกจากนี้ ควรให้การรับรองมาตรฐานอาคารเพื่อสุขภาพเพื่อใช้เป็นเกณฑ์การวัดมาตรฐานด้านสุขภาพจากระบบกายภาพของอาคารและสิ่งปลูกสร้างดังต่อไปนี้

- การรับรองมาตรฐานหลักสูตรที่ปรึกษาด้านสุขภาพ (Health Coach) และหลักสูตรการจัดการโรงแรมเวลเนสสำหรับผู้บริหาร (Wellness Hotel for Executive)

- การรับรองมาตรฐานกิจการเวลเนสไทย (Thai Wellness Standard) ที่ได้รับการเทียบเคียงกับมาตรฐานเวลเนสนานาชาติ
- การรับรองมาตรฐานอาคารเพื่อสุขภาพ (Healthy Building) สำหรับกิจการเวลเนสและเวลเนสเรียลเอสเตท (wellness real estate)
- การรับรองมาตรฐานแพลตฟอร์มดิจิทัลเฮลท์

การประสานแผนเพื่อการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในระยะเร่งด่วน

เพื่อสร้างระเบียบเศรษฐกิจเวลเนสให้มีความสมบูรณ์ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค ซึ่งเป็นปัจจัยกระตุ้นให้เกิดการขยายการลงทุนสำหรับกิจการที่ดำเนินการอยู่แล้วและสำหรับนักลงทุนรายใหม่ จึงควรจัดสรรงบประมาณเพื่อการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค การลงทุนด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยี ดังนี้

- ประสานแผนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดสรรงบประมาณลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม การเพิ่มมูลค่ารวมทั้งสร้างความแตกต่างให้กับผลิตภัณฑ์และบริการ
- ประสานแผนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดสรรงบประมาณลงทุนโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคเพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านกายภาพ การใช้ที่ดิน โครงข่ายขนส่งมวลชน ระบบขนส่งมวลชนรอง ท่าเรือสำราญ สถานีขนส่ง และการสร้างความปลอดภัยในพื้นที่ระเบียง
- ประสานแผนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง การควบคุมอาคาร การคมนาคมขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อกำหนดที่เป็นอุปสรรคต่อการลงทุนในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจเวลเนส
- ประสานกับองค์กรปกครองท้องถิ่นในการเร่งรัดการออกแบบและปรับปรุงสถาปัตยกรรมเมือง การออกแบบสถาปัตยกรรมอาคาร การออกข้อกำหนดอาคารเพื่อสุขภาพ และการออกแบบสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเป็นเมืองสุขภาพ
- จัดสรรงบประมาณวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมและเทคโนโลยีเวลเนสและระบบสุขภาพเป็นการเฉพาะสำหรับกิจการเวลเนส

การตลาดและการประชาสัมพันธ์ในต่างประเทศ

- เข้าร่วมงาน International Trade Show ระดับโลก โดยสนับสนุนงบประมาณให้เอกชนเข้าร่วมกิจกรรม
- จัดตั้งคณะผู้แทนภาครัฐและภาคเอกชนด้านการท่องเที่ยวสุขภาพเพื่อเจรจาการค้าและความร่วมมือด้านการแพทย์ สุขภาพ และการท่องเที่ยวสุขภาพ

นโยบายและมาตรการการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจเวลเนสประเทศไทยที่เสนอเป็นเพียงกรอบคิดใน

ภาพใหญ่ที่ยังต้องกำหนดรายละเอียด ซึ่งหากคณะกรรมการให้ความเห็นชอบในหลักการ คณะอนุกรรมการพัฒนา Wellness hub และกฎบัตรไทยจะได้นำมาพิจารณาเป็นรายประเด็นและกำหนดเนื้อหาในเชิงลึกต่อไป